

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. K. 2017-05-26 SKUNDO**

2017 m. birželio 30 d. Nr. S- 150 (7-114/2017)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus – pranešėjas

sekretoriaujant

Ramutei Matkevičienei

dalyvaujant mokesčių mokėtojos E. K.
atstovui

advokatui Edvinui Sergaičiui

mokesčių administratoriaus atstovams

Daniel Sabukevič ir Stanislavai
Altuchovai

2017 m. birželio 27 d. išnagrinėjusi E. K. (toliau – Pareiškėja) 2017-05-26 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2017-05-04 sprendimo Nr. 68-61, n u s t a t ė:

Inspekcija ginčijamu sprendimu pakeitė Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2017-03-08 sprendimą Nr. (7.46-4.7.2)-FR0682-93 dėl 2017-01-03 patikrinimo akto Nr. FR0680-1 tvirtinimo ir vietoj 42398,63 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), 20932,88 Eur GPM delspinigių, 4239,86 Eur GPM baudos (10 proc. mokesčio dydžio), 245,89 Eur privalomojo sveikatos draudimo įmokų (toliau – PSD įmokos), 123,09 Eur PSD įmokų baudos, 778,21 Eur valstybinio socialinio draudimo įmokų (toliau – VSD įmokos) ir 389,25 Eur VSD įmokų baudos nurodė Pareiškėjai sumokėti 42398,63 Eur GPM, 20932,88 Eur GPM delspinigius, 4199,38 Eur GPM baudą, 778,21 Eur VSD įmokas ir 245,89 Eur PSD įmokas.

Kauno AVMI, atlikusi pakartotinį Pareiškėjos GPM patikrinimą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31, VSD įmokų ir PSD įmokų patikrinimą už laikotarpį nuo 2011-01-01 iki 2012-12-31, nustatė, kad Pareiškėja vykdė individualią paskolų teikimo veiklą, tačiau, pažeisdama 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 27 str. 1 dalies nuostatas, nedeklaravo iš šios veiklos gautų 39930 Lt pajamų (2010 m. gautų 12995 Lt, 2011 m. – 11648 Lt, 2012 m. – 15287 Lt) ir nuo jų nesumokėjo GPM, VSD įmokų ir PSD įmokų. Kauno AVMI, vadovaudamasi GPMĮ 6 straipsniu (2009 m. apmokestinamosioms pajamoms taikytas 15 proc. GPM tarifas, 2010 m. ir vėlesnių

mokestinių laikotarpių pajamoms – 5 proc. GPM tarifas), 18 str. 12 dalimi (leidžiamais atskaitymais gali būti pripažįstama suma, lygi 30 proc. gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų), Pareiškėjai nuo nedeklaruotų skolinimo individualios veiklos pajamų apskaičiavo 1398 Lt (404,89 Eur) GPM.

Taip pat Kauno AVMI nustatė, kad Pareiškėjos 2011–2012 metais patirtos išlaidos viršijo jos gautas pajamas 966644 Lt (2011 m. – 804902 Lt, 2012 m. – 161742 Lt), t. y. Pareiškėja minėtu laikotarpiu gavo kitų nedeklaruotų ir įstatymų nustatyta tvarka neapmokestintų pajamų. Vadovaudamasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 70 str. 1 dalimi bei Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių, patvirtintų Inspekcijos viršininko 2004-05-24 įsakymu Nr. VA-103 „Dėl Mokesčio apskaičiavimo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 4.1 ir 6.3.3 papunkčių nuostatomis, Kauno AVMI pripažino, kad Pareiškėja 2011 ir 2012 m. gavo kitas pajamas, kurios, vadovaujantis GPMĮ 22 str. 3 dalimi, priskiriamos B klasės pajamoms, ir kurių Pareiškėja GPMĮ nustatyta tvarka nedeklaravo bei neapskaičiavo GPM. Kauno AVMI apskaičiavo ir nurodė Pareiškėjai nuo 966644 Lt nedeklaruotų pajamų sumokėti 144996,60 Lt (41993,74 Eur) GPM (*už 2011 m. – 120735,3 Lt, už 2012 m. – 24261,30 Lt*).

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad pirminis Pareiškėjos patikrinimo aktas Nr. FR0680-434 surašytas 2016-06-15, kuriuo Pareiškėjai apskaičiuotas 44038,74 Eur (152057 Lt) GPM, iš jų pagal MAĮ 70 straipsnį – 41953,48 Eur (144857 Lt) GPM. Kauno AVMI 2016-08-17 sprendimu Nr. (04.7.2)-FR0682-529 pavedė atlikti pakartotinį patikrinimą ir iš naujo išsiaiškinti bei įvertinti Pareiškėjos vykdytą veiklą bei nustatyti jos gautas individualios veiklos pajamas, papildomai įvertinti ir apskaičiuoti VSD įmokas bei PSD įmokas, tenkančias individualios veiklos pajamoms. Taip pat įvertinti fizinio asmens A. K. gražintos paskolos ir sumokėtų palūkanų dydį bei jų apmokestinimo klausimą. Tiek pirminio, tiek pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėjos 2011–2012 m. mokestinės prievolės (GPM dydis) apskaičiuotas pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalies ir Taisyklių nuostatomis.

Pirminiame patikrinimo akte pažymėta, kad Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno apygardos valdybos Nusikalstamų veikų tyrimo skyrius (toliau – FNNT) 2014-01-23 raštu informavo, jog Pareiškėjos atžvilgiu buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas byloje Nr. 06-1-01008-14. Pagal FNNT užduotį Kauno AVMI atliko Pareiškėjos ūkinės finansinės veiklos tyrimą už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31, kuris įformintas 2015-06-26 Specialisto išvada. Ikiteisminio tyrimo metu, gavus papildomos informacijos, pagal FNNT 2015-10-21 užduotį atliktas papildomas ūkinės finansinės veiklos tyrimas, kurį Kauno AVMI įformino 2015-11-24 Patikslinta specialisto išvada. Pirminis Pareiškėjos patikrinimas atliktas, vadovaujantis MAĮ 72 straipsniu, gavus Kauno apygardos prokuratūros prokuroro V. R. leidimą mokestinio patikrinimo metu panaudoti duomenis ir dokumentus.

Kauno apygardos prokuratūra 2017-02-21 nutarimu Nr.1.1-306214 Pareiškėjai nutraukė ikiteisminį tyrimą Nr. 06-1-01-008-14 dėl Pareiškėjos galimo neteisėto praturtėjimo bei neteisėto vertimosi ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla, pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos Baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 189¹ str. 1 dalyje, nenustačius neteisėto praturtėjimo dalyko, kadangi tyrimo metu nėra galimybės nustatyti, kokia prieš BK 3, 67, 72, 190 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 723, 189 straipsniais įstatymo Nr. XI-1199 įsigaliojimą gautų pajamų dalis panaudota po minėto įstatymo įsigaliojimo paskoloms suteikti bei nekilnojamam turtui įsigyti.

Pakartotinis patikrinimas atliktas įvertinus mokesčių administratoriaus duomenų bazių duomenis, Pareiškėjos atžvilgiu vykdyto ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu surinktą medžiagą, ankstesnių Pareiškėjos atžvilgiu atliktų kontrolės procedūrų metu

surinktą informaciją ir medžiagą, Kauno AVMI Pareiškėjos archyvinėse bylose esančius duomenis, taip pat įvertinus pakartotinio patikrinimo metu paimtus paaiškinimus iš fizinių asmenų A. K. ir Z. R. .

Kauno AVMI 2017-03-08 sprendimu Nr. (7.46-4.7.2)-FR0682-93 patvirtino pakartotinį patikrinimo akte apskaičiuotą 42398,63 Eur GPM, 245,89 Eur PSD įmokas, 123,09 Eur PSD įmokų baudą, 778,21 Eur VSD įmokas, 389,25 Eur VSD įmokų baudą ir, vadovaudamasi GPMĮ 36 straipsnio, MAĮ 96 str. 1 dalies 2 punkto nuostatomis, už nesavalaikį mokesčių sumokėjimą Pareiškėjai apskaičiavo 20932,88 Eur GPM delspinigius bei skyrė 4239,86 Eur GPM baudą (10 proc. dydžio).

Inspekcija nurodo, kad Kauno AVMI 2017-03-08 sprendimas Nr. (7.46-4.7.2)-FR0682-93 yra keistinas. Skundžiamame sprendime nurodyta, kad ginčas šioje byloje vyksta dėl to, ar mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, jog Pareiškėja nedeklaravo dalies 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpiu gautų pajamų, nuo kurių nesumokėjo GPM, VSD įmokų ir PSD įmokų bei ar mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, kad 2011–2012 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo jos gautas pajamas.

Dėl Pareiškėjos vykdytos individualios veiklos. Inspekcija nurodo, kad pakartotinio patikrinimo metu pagrįstai padaryta išvada, kad Pareiškėjos vykdytos skolinimo veiklos sandoriai turi ekonominės naudos siekimo, komerciškumo požymių ir atitinka ekonominės veiklos sampratą, kaip nurodyta GPMĮ 2 straipsnio 7 dalyje įtvirtintai individualios veiklos sąvokai. Individuali veikla – savarankiška veikla, kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį, neatsižvelgiant į tai ar ši veikla pelninga ar nepelninga, t. y. individualiai veiklai būdingi 3 požymiai: tęstinumas, savarankiškumas, siekis gauti ekonominės naudos.

Nustatyta, kad Pareiškėja paskolas teikė 1997–2012 m. (*paskolas teikė ir ankstesniais laikotarpiais*) ir suteikė ne mažiau kaip 51 paskolą 1718910 Lt sumai, iš jų tikrinamuoju laikotarpiu nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 suteikė 5 paskolas 864000 Lt sumai pagal sudarytas sutartis ir 219000 Lt paskolino pagal 2 pasirašytus vekselius. Paskolų gavėjai pateiktuose paaiškinimuose bei liudininkų apklausos protokoluose nurodė, kad paskolų sutartys (pakvitavimai) buvo surašomos Pareiškėjos bute, esančiame Kęstučio g. 7-6, Kaune. Pareiškėja pati sprendavo ar suteiks paskolą, derindavo paskolos sąlygas, perduodavo paskolintus grynuosius pinigus, pati priimdavo gražintas sumas ir palūkanas gryniaisiais pinigais, jei paskolos laiku nebuvo gražinamos ar nemokamos palūkanos, kreipdavosi į atitinkamas institucijas (teismus, notarus, antstolius). Pareiškėja tikrinamuoju 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpiu 3 paskolų sutartis (pakvitavimus) sudarė su 2–2,5 proc./mėn. palūkanomis (*viename pakvitavime nurodyta suma didesnė, nei faktiškai gauta paskola, t. y. paskolos suma nurodyta iškart su palūkanomis*), vekseliuose palūkanos nebuvo numatytos, tokiu atveju sumokėtos palūkanos nebuvo fiksuojamos jokiuose dokumentuose. Daugelyje paskolų sutarčių (pakvitavimų, vekselių) nurodytas gražinimo terminas – iki pareikalavimo, todėl Pareiškėjai pareikalavus per nurodytą laiką gražinti paskolą ir skolininkui laiku neįvykdžius šio reikalavimo, Pareiškėja dėl išieškojimo kreipdavosi į teismus, notarus, antstolius.

Tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjos paskolų suteikimo išlaidos bendroje visų išlaidų sumoje sudarė: 2009 m. – 80 proc. (250000 / 313118 x 100), 2011 m. – 59 proc. (614000 / 1047022 x 100), 2012 m. – 51 proc. (219000 / 425400 x 100), 2008 m. ir 2010 m. nenustatytas paskolų suteikimas (*akto 24 psl. esanti 12 lentelė*). Pareiškėjos už suteiktas paskolas gautos pajamos (iš jų – gražintos paskolos, palūkanos, išieškotos sumos) sudarė 395298 Lt (*518160,91 Lt – 122862,91 Lt paveldėtos, iš sūnaus skolininkų išieškotos sumos*): 2008 m. – 15786,72 Lt; 2009 m. – 37549,92 Lt, 2010 m. – 122580,08 Lt, 2011 m. – 80817,01 Lt, 2012 m. – 138564,27 Lt (*akto 24 psl. esanti 13 lentelė; 1 priedas*). Antstolių išieškotų bei gražintų paskolų (*iš jų ir sumokėtų palūkanų*) suma bendroje

pajamų sumoje sudarė: 2008 m. – 23 proc., 2009 m. – 24 proc., 2010 m. – 77 proc., 2011 m. – 67 proc., 2012 m. – 53 proc.

Inspekcija pažymi, kad neturint tikslių duomenų apie visų paskolų gavėjų Pareiškėjai 2008–2012 m. laikotarpiu sumokėtas palūkanas (*kiek ir kada palūkanų buvo sumokėta*) bei neturint galimybės nustatyti, kokią dalį antstolių pervestų lėšų sudaro palūkanos, pakartotinio mokestinio patikrinimo metu pagrįstai vertinta tik faktiškai Pareiškėjos gautų palūkanų suma – 39930 Lt, t. y. nustatyta pagal įrašus paskolų rašteliuose bei banko pavedimus, kurių mokėjimo paskirtis – palūkanos (*akto 11 psl. esanti 4 lentelė*).

Inspekcija nurodo, kad Pareiškėja, pažeisdama GPMĮ 35 str. 2 dalies nuostatas bei Inspekcijos viršininko 2005-04-04 įsakymu Nr. VA-29 patvirtintų Nuolatinių Lietuvos gyventojų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių nuostatas, tikrinamuoju laikotarpiu vertėsi pinigų skolinimo (kreditų teikimo) veikla, neįregistravusi individualios veiklos, t. y. 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpiu vykdė tęstinę ekonominę veiklą, taip pat vykdė pinigų skolinimo kitiems asmenims veiklą ir po 2011-03-21 – pagal 1 paskolos sutartį paskolino 4000 Lt bei pagal 2 vekselius – 219000 Lt sumą, apie kurią neinformavo mokesčių administratoriaus įstatymų nustatyta tvarka, ir, gavusi iš šios veiklos pajamų, nedeklaravo GPMĮ 27 straipsnio nustatyta tvarka bei nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM.

Pažymėtina, kad Pareiškėjos pateiktose paskolų sutartyse (vekseliuose) nebuvo nurodyta, kokiam tikslui imamos ir kam bus naudojamos paskolos. FNNTT apklausų metu tik 2 asmenys nurodė gautų pinigų panaudojimo tikslą (*susiklosčius šeimyninėms aplinkybėms, automobiliui įsigyti*). Pakartotinio patikrinimo metu A. K. (2016-10-18 paaiškinimas) nurodė, kad didžiąją dalį gautos paskolos panaudojo savo įmonės reikmėms. Apklausta M. K. (gavusi paskolą po 2011-04-01) nurodė, kad paskolą ėmė susiklosčius šeimyninėms aplinkybėms, Z. R. liudytojo apklausos protokole bei 2016-11-08 Kauno AVMI pateiktame paaiškinime nurodė, kad pinigus iš Pareiškėjos skolinosi plėtoti verslui bei asmeninėms reikmėms. O. K. apklausti ir nustatyti paskolos gavimo tikslą nebuvo galimybių, nes ji nuo 2013 m. gyvena Airijoje. Taigi, pagal pateiktus liudytojų parodymus bei paaiškinimus, negalima tiksliai nustatyti suteiktų paskolų paskirties, taip pat nustatyti kiek vartojimo kreditų suteikė Pareiškėja.

Iki 2011-03-31 Lietuvos Respublikos galiojantys teisės aktai nedraudė gyventojams, įsiregistravusiems individualią veiklą, verstis pinigų skolinimo (kreditų teikimo) veikla. Tačiau Pareiškėja jokios individualios veiklos įregistravusi nebuvo. Pakeitus Civilinio kodekso (toliau – CK) nuostatas, reglamentuojančias vartojimo kreditą, bei nuo 2011-04-01 įsigaliojus Lietuvos Respublikos vartojimo kredito įstatymo (toliau – VKĮ) nuostatoms, vartojimo kreditų davėjais gali būti tik juridiniai asmenys. Pagal VKĮ 22 str. 1 dalies nuostatas teisę verstis vartojimo kreditų teikimo veikla asmuo turi tik tada, kai priežiūros institucija įrašo jį į viešąjį vartojimo kredito davėjų sąrašą. Fiziniai asmenys neturi teisės verstis vartojimo kreditų teikimo veikla. Todėl Pareiškėja pažeidė VKĮ 22 str. 1 dalies nuostatas, laikotarpiu nuo 2011-04-01 iki 2012-12-31 vykdė finansinę veiklą, turinčią vartojimo kreditų teikimo veiklos požymių, neįregistravusi juridinio asmens.

Atsižvelgiant į GPMĮ nuostatas, gyventojas, besiverčiantis individualia pinigų skolinimo kitiems asmenims veikla, privalo tvarkyti individualios veiklos buhalterinę apskaitą, vadovaudamasis Buhalterinės apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-02-17 įsakymu Nr. K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“. Inspekcijos teigimu, suteikus sąlyginai didelį paskolų skaičių, dėl skolininkų mokamų palūkanų, dalinių skolų grąžinimų, vykdomų išieškojimų ir pan., mažai tikėtina, kad Pareiškėja netvarkė paskolintų / sugražintų pinigų apskaitos.

Skundžiamame sprendime nurodyta, kad iš surinktos informacijos negalima tiksliai nustatyti Pareiškėjos skolinimo individualios veiklos pajamų, nes Pareiškėja nepateikė

buhalterinės apskaitos dokumentų ir duomenų apie gautas pajamas, apklausti skolininkai negalėjo nurodyti tikslų sumokėtų sumų, daugumoje atvejų palūkanos Pareiškėjai buvo mokamos grynaisiais pinigais, nefiksuojant pinigų perdavimo fakto. Pareiškėja taip pat nepateikė pinigų skolinimo veiklos išlaidų dokumentų, todėl faktinės veiklos vykdymo išlaidos nebuvo nustatytos ir leidžiamais atskaitymais pripažinta suma, lygi 30 proc. gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų (GPMĮ 18 str. 12 d.).

Pakartotinio mokestinio patikrinimo metu Pareiškėjos 2008–2009 m. gautų individualios veiklos pajamų nenustatyta, 2010 m. gautos pajamos sudarė 12995 Lt, 2011 m. – 11648 Lt, 2012 m. – 15287 Lt. Taip pat tiksliai nenustatyta, kokias paskolas Pareiškėja teikė po 2011-04-01, tačiau įvertinus visas aplinkybes nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2011-04-01 iki 2012-12-31 Pareiškėjos vykdyta finansinė veikla turi vartojimo kreditų teikimo veiklos požymių.

Dėl Pareiškėjos galimybės teikti paskolas. Ankstesnių (2004-12-10 ir 2005-04-06) kontrolės veiksmų metu pateiktuose paaiškinimuose Pareiškėja teigė, kad paskolas teikė nuo 1997 m. (*bebrocentines ir su palūkanomis*), paskolas pradėjo teikti susirgus sūniui, nes reikėjo pinigų sūnaus gydymui. Notarų biurų pateiktais duomenimis, laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2003-12-31 Pareiškėja suteikė paskolas 15 fizinių asmenų, iš viso 233190 Lt (*N. Ž. 1997-05-16 suteikta 2000 Lt, V. V. 1997-09-30 – 4250 Lt, R. V. 1997-10-02 – 7500 Lt, D. V. K. 1997-04-28 – 9680 Lt, N. S. 1997-09-26 – 10000 Lt, I. R. 1997-10-01 – 11250 Lt, A. R. 1997-10-01 – 11250 Lt, S. J. 1997-10-08 – 7500 Lt, E. S. 1998-06-05 – 7400 Lt, R. T. Ž. 1998-07-14 – 11360 Lt, V. L. 1999-04-26 – 40000 Lt, O. B. 1999-09-03 – 12000 Lt, R. S. 1999-07-23 – 9000 Lt, A. V. 2001-08-02 – 50000 Lt, J. D. 2002-08-10 – 40000*). Pateiktose paskolų sutartyse palūkanos už suteiktas paskolas nebuvo numatytos.

Pareiškėjos teigimu, pajamų šaltiniu paskoloms teikti buvo nekilnojamojo turto pardavimo pajamos pardavus: 1995-07-21 butą, esantį P. g. 23-43, P., už 16000 Lt; 1996-09-26 butą, esantį K. g. 7-6, K., už 25000 Lt; 1999-02-26 butą, esantį D. g. 19-2, P., už 44000 Lt; 2003-01-03 ½ namo, esančio M. g. 18A, K., už 40000 Lt; taip pat sūnaus S. K. 2001-03-08 gautos 216700 Lt pajamos už parduotas negyvenamąsias patalpas, esančias S. g. 55, K. (*disponavimui šiomis lėšomis Pareiškėja pateikė 1999-01-26 notaro patvirtintą S. K. įgaliojimą*), iš viso 341700 Lt.

Įvertinus 2014 metais gautą informaciją iš FNTT (*raštai 2014-04-16, 2014-04-17, 2014-06-03, 2014-06-05, 2014-06-26*) apie civilinėse bylose priimtas teismų nutartis, nustatyta, kad Pareiškėja laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2003-12-31 įvairiems fiziniams asmenims suteikė paskolų už 542110 Lt (akto 1 priedas), t. y. 308920 Lt daugiau suteiktų paskolų, nei buvo žinoma mokesčių administratoriui ankstesnių kontrolės veiksmų metu. Iš surinktos informacijos pagal teismų nutartis bei antstolių dokumentus nustatyta, kad Pareiškėja dėl negrąžintų paskolų kreipėsi į teismą su ieškiniu, o po to teismo vykdomuosius raštus pateikdavo antstoliams paskolų išieškojimui. Laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2003-12-31 grąžintų paskolų bei pagal vykdomuosius raštus išieškotų paskolų suma sudarė 149940,40 Lt ir 40000 Lt išieškojimas turtu (*½ namo adresu: M. g. 18A, K.*). Pareiškėja Vienkartinės gyventojų (šeimos) 2003-12-31 turėto turto deklaracijos nėra pateikusi. Vadovaujantis Vienkartinio turto deklaravimo įstatymo nuostatomis, Pareiškėja 2003-12-31 galėjo turėti 50000 Lt sumos neviršijančias pinigines lėšas, kurias nėra prievolės deklaruoti. Apibendrinus surinktus duomenis, patikrinimo akte 2003-12-31 nustatytas neigiamas piniginių lėšų likutis – 58223,60 Lt, todėl padaryta išvada, kad Pareiškėja 2003-12-31 piniginių lėšų ne banke neturėjo.

Pareiškėja laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2007-12-31 fiziniams asmenims suteikė paskolų 93800 Lt sumai. Minėtu laikotarpiu Pareiškėjos gautas pajamas sudarė: nekilnojamojo turto pardavimo pajamos – 3000 Lt, gauta senatvės pensija – 32268 Lt, skolininkų grąžintos paskolos bei antstolių pagal vykdomuosius raštus išieškotos sumos – 392440,44 Lt (114710 + 277730,44), sutuoktinių D. ir K. T. pagal 2006-04-04 išlaikymo iki gyvos galvos sutartį pervestos pinigines lėšos – 44300 Lt, 2007-01-06 iš E. J. gauta

500000 Lt paskola, kitos piniginės įplaukos į Pareiškėjos atsiskaitomąją sąskaitą banke – 8121,36 Lt (942 Lt – teismo pagal prašymą gražintas likutis ir 7179,36 Lt piniginės perlaidos iš užsienio).

Pareiškėjos išlaidas tuo pačiu laikotarpiu sudarė: paskolų teikimo išlaidos – 93800 Lt, patirtos vartojimo išlaidos 30917 Lt (*Statistikos departamento pateiktais duomenimis miesto gyventojui*), UAB „B1“ akcijų įsigijimo išlaidos – 180000 Lt, antstolių iš Pareiškėjos išieškotos sumos – 63289 Lt (*2006-05-11 Kauno miesto apylinkės teismo sprendimas*). Piniginių lėšų likutis banke šio laikotarpio pabaigoje (2007-12-31) – 611 Lt.

Laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2007-12-31 dalį antstolių į Pareiškėjos atsiskaitomąją sąskaitą banke pervestų pinigų sumos, t. y. 102708,86 Lt iš 277730,44 Lt, sudarė antstolių iš S. K. (Pareiškėjos sūnaus) skolininkų išieškota suma. 2004-02-17 S. K. mirus, reikalavimo teisė į S. K. suteiktas paskolas pagal 2003-06-20 sudarytą asmeninį testamentą, patvirtintą Kauno miesto apylinkės teismo 2004-08-17 nutartimi (civ. byla Nr. AT2-010887/2004), ir pagal 2005-01-03 paveldėjimo teisių pirkimo–pardavimo sutartį Nr. 7 perleista paveldėtojai motinai E. K. (Pareiškėjai).

Pareiškėja 2014-08-21 FNTT pateiktame liudytojo apklausos protokole nurodė, kad po sūnaus mirties paveldėjo apie 600000 Lt, kuriuos sudarė sūnaus įvairiems fiziniams asmenims paskolinti ir po jo mirties susigražinti pinigai, tačiau negalėjo nurodyti sūnaus skolininkų vardų, pavardžių ar kitų duomenų.

Nustatyta, kad 2003-06-20 S. K. testamente nurodytas paveldėjimo objektas – kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas, kuris mirties dieną jam priklausys ir iš ko susidarys, tačiau konkrečių fizinių asmenų finansiniai įsipareigojimai S. K. testamente nenurodyti. Nustatyta, kad Pareiškėja testamentu paveldėjo butą, esantį K. g. 7-6, K., taip pat šio testamento pagrindu Pareiškėja perėmė ir reikalavimo teises į S. K. skolininkų įsipareigojimus bei paties S. K. įsiskolinimus. Iš surinktų duomenų (teismo nutartys, antstolių pateikta informacija) nustatyta, kad Pareiškėja perėmė reikalavimo teises į 10-ties fizinių asmenų paskolinius įsipareigojimus S. K. Antstolių pateiktais duomenimis, laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2012-12-31 iš šių asmenų Pareiškėjos naudai buvo išieškoti 225571,77 Lt, todėl Pareiškėjos teiginiai, jog po sūnaus mirties paveldėjo 600000 Lt susigražintų paskolų tiek pirminio, tiek pakartotinio patikrinimo akte nebuvo vertinami, nes nepateikti juridinę galią turintys dokumentai ar kiti įrodymai, pagrindžiantys paveldėtos sumos realumą.

2015-06-17 liudytojo apklausos protokole Pareiškėja paaiškino, kad paskolas pradėjo teikti maždaug prieš 25 metus įvairiomis sumomis bei sąlygomis, t. y. paskolų gražinimo sąlygos bei palūkanos buvo aptariamoms individualiai, palūkanos buvo nuo 2 iki 5 proc. per mėnesį, o kartais – be palūkanų. Tačiau apklausos metu Pareiškėja vis tiek negalėjo tiksliai nurodyti, kiek kartų ir keliems asmenims per 25 metus iš viso paskolino pinigų bei kokią pinigų sumą skolininkai sugražino, taip pat nepateikė jokių paskolų raštelių, sutarčių, vekselių ar kitų paskolos suteikimo dokumentų.

Pakartotinio patikrinimo metu įvertinus laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2007-12-31 Pareiškėjos gautas pajamas ir patirtas išlaidas, nustatyta, kad Pareiškėjos gautos pajamos 611513 Lt (980130 – 368006 – 611) viršijo patirtas išlaidas. Tačiau įvertinus aplinkybę, kad iš turimų duomenų negalima tiksliai nustatyti, kokias išlaidas šiuo laikotarpiu patyrė Pareiškėja, daroma išvada, kad Pareiškėja 2007-12-31 galėjo turėti apie 300000 Lt grynujų pinigų, kuriuos nurodė 2013-12-11 pateiktame paaiškinime.

Nustatyta, kad Pareiškėja nėra teikusi metinių pajamų deklaracijų už 2008–2012 metus. Pareiškėja 2013-11-12 paaiškinime apie gyventojų (šeimos) apytiksles vartojimo bei kitas išlaidas (forma FR0698) nurodė, kad 2008–2012 m. laikotarpiu jos vartojimo išlaidos sudarė 38000 Lt / metus. Statistikos departamento pateiktais duomenimis miesto gyventojų vartojimo išlaidos 2008 m. sudarė 9649,20 Lt / metus, 2009 m. – 8847,60 Lt / metus, 2010 m. – 8410,80 Lt / metus, 2011 m. – 8922 Lt / metus, 2012 m. – 9301,20 Lt / metus. Įvertinus aplinkybę, kad statistinės vartojimo išlaidos yra ženkliai mažesnės už

Pareiškėjos pateiktame paaiškinime nurodytas vartojimo išlaidas, patikrinimo akte laikoma, kad Pareiškėjos vartojimo išlaidos tiriamuoju laikotarpiu sudarė 38000 Lt / metus.

Įvertinus Pareiškėjos piniginių lėšų likučius 2008-01-01 banke – 611 Lt ir ne banke – 300000 Lt, 2008 metais gautas 69305 Lt pajamas bei patirtas 40453 Lt išlaidas, apskaičiuotas teigiamas piniginių lėšų balansas 329470 Lt. Įvertinus, kad 2008 metais Pareiškėjos gautos pajamos viršijo patirtas išlaidas, piniginių lėšų likutis banke sudarė 7 Lt, galimas piniginių lėšų likutis ne banke 2009-01-01 sudarė 329463 Lt.

Įvertinus Pareiškėjos piniginių lėšų likučius 2009-01-01 banke – 7 Lt ir ne banke – 329463 Lt, nustatytas gautas pajamas 154327 Lt (*iš jų grąžintos paskolos bei antstolių išieškotos sumos sudarė 104411 Lt*) bei patirtas išlaidas 313118 Lt (*iš jų 250000 Lt suteiktos paskolos bei 25118 Lt antstolių išieškojimai iš Pareiškėjos kitų fizinių asmenų bei valstybės naudai*), apskaičiuojamas teigiamas piniginių lėšų balansas 170672 Lt. Įvertinus, kad 2009 m. Pareiškėjos gautos pajamos viršijo patirtas išlaidas, piniginių lėšų likutis metų pabaigoje banke sudarė 8 Lt, galimas piniginių lėšų likutis ne banke 2010-01-01 sudarė 170664 Lt.

Įvertinus Pareiškėjos piniginių lėšų likučius 2010-01-01 banke – 8 Lt ir ne banke – 170664 Lt, gautas 158458 Lt pajamas (*iš jų grąžintos paskolos bei antstolių išieškotos sumos sudarė 142955 Lt*) bei patirtas 207404 Lt išlaidas (*iš jų 78000 Lt nekilnojamojo turto ir automobilio įsigijimo išlaidos, 91404 Lt antstolių išieškojimai iš Pareiškėjos kitų fizinių asmenų naudai*), apskaičiuojamas teigiamas piniginių lėšų balansas 121726 Lt, įvertinus 2010-12-31 banke piniginių lėšų likutį – 15 Lt, Pareiškėjos galimas piniginių lėšų likutis ne banke 2011-01-01 – 121711 Lt.

Įvertinus Pareiškėjos piniginių lėšų likučius 2011-01-01 banke – 15 Lt ir ne banke – 121756 Lt bei 2011-12-31 banke – 437 Lt, gautas pajamas 120831 Lt (*iš jų grąžintos paskolos bei antstolių išieškotos sumos sudarė 108466 Lt*) bei patirtas 1047022 Lt išlaidas (*iš jų 614000 Lt suteiktos paskolos, 394765 Lt grąžinta paskola E. J. bei 257 Lt antstolių išieškojimai iš Pareiškėjos kitų fizinių asmenų naudai*), apskaičiuojamas 804902 Lt neigiamas pajamų bei išlaidų balansas ir nustatoma, kad 2011 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos 804902 Lt viršijo gautas pajamas, todėl padaryta išvada, kad Pareiškėja gavo kitų pajamų iš mokesčių administratoriui nežinomų ir nenustatytų šaltinių.

Įvertinus Pareiškėjos piniginių lėšų likučius 2012-01-01 banke – 437 Lt ir ne banke – 0 Lt bei 2012-12-31 banke – 15 Lt, gautas pajamas 263236 Lt (*iš jų 143158,25 grąžintos paskolos bei antstolių išieškotos sumos ir 1000 Lt pagal 2011-06-11 reikalavimo perleidimo sutartį išieškota suma*) gautą 85000 Lt paskolą iš kredito unijos „V1“ būsto remontui gauta paskola bei patirtas 425400 Lt išlaidas (*iš jų 219000 Lt pagal paprastuosius vekselius paskolinti pinigai, 46000 Lt – grąžinti Pareiškėjos ir G. K. pasiskolinti pinigai, 122400 Lt – nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos*), apskaičiuojamas – 161742 Lt neigiamas pajamų bei išlaidų balansas ir nustatoma, kad 2012 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos 161742 Lt viršijo gautas pajamas, todėl padaryta išvada, kad Pareiškėja gavo kitų pajamų iš mokesčių administratoriui nežinomų ir nenustatytų šaltinių.

Taigi pakartotinio mokesčio patikrinimo metu nustatyta, kad 2011–2012 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas 966644 Lt (*2011 m. – 804902 Lt, 2012 m. – 161742 Lt*). Inspekcija nurodo, kad, vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatomis ir Taisyklėmis, Pareiškėjos patirtos išlaidos apskaičiuotos taikant išlaidų metodą.

Atsakant į Pareiškėjos argumentus, skundžiamame sprendime nurodyta, kad pagal MAĮ 72 straipsnio 1 dalies nuostatas mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokesčius, surašydamas patikrinimo aktą, pagal iš kitų valstybės įstaigų ir institucijų gautus aktus (specialisto išvadas). Mokesčių administratorius mokesčius gali apskaičiuoti tais atvejais, kai valstybės įstaigos ir institucijos, pagal jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytą kompetenciją atlieka asmenų komercinės, ūkinės ar finansinės veiklos patikrinimus ir nustato mokesčių įstatymų pažeidimus, tačiau nėra įgaliotos MAĮ nustatyta tvarka atlikti mokesčių administravimo veiksmų, t. y. FNNT, kuri, vadovaujantis

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo 7 straipsnio nuostatomis, turi teisę atlikti ūkinės finansinės veiklos tyrimą, kurio metu surinkta ir pateikiama informacija siekiant nustatyti nusikalstamas veikas pagal BK. Inspekcija, remdamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, nurodo, kad baudžiamoji atsakomybė ir mokestinė atsakomybė yra dvi skirtingos atsakomybės rūšys, atsirandančios skirtingais pagrindais.

Kauno AVMI ankstesnių kontrolės veiksmų metu Pareiškėja 2004-12-10 ir 2005-04-06 pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad paskolas (beprocentines ir su palūkanomis) teikė nuo 1997 m. Notarų biurų pateiktais duomenimis, laikotarpiu nuo 1997-01-01 iki 2003-12-31, Pareiškėja suteikė paskolas 15 fizinių asmenų, iš viso 233190 Lt, tačiau pateiktose paskolų sutartyse palūkanos už suteiktas paskolas nebuvo numatytos. Pareiškėjos teigimu, pajamų šaltinis paskoloms teikti buvo 34100 Lt nekilnojamojo turto pardavimo pajamos, taip pat sūnaus S. K. 2001-03-08 gautos 216700 Lt pajamos už parduotas negyvenamąsias patalpas adresu: S. g. 55, K.. Įvertinus 2014 metais raštu gautą informaciją iš FNTT apie civilinėse bylose priimtas teismų nutartis, nustatyta, kad Pareiškėja tuo pačiu laikotarpiu (1997-01-01–2003-12-31) įvairiems fiziniams asmenims suteikė paskolų už 542110 Lt, t. y. 308920 Lt daugiau suteiktų paskolų, nei buvo žinoma mokesčių administratoriui ankstesnių kontrolės veiksmų metu.

Inspekcija pažymi, kad Pareiškėja fiziniams asmenims paskolas su palūkanomis teikė sistemingai tęstinį laiką, asmenys apie tai, jog Pareiškėja teikia paskolas sužinojo iš draugų bei pažįstamų. Paskolos buvo suteikiamos pasirašant paskolos raštelį ar pakvitavimą, kuriuose nurodomos palūkanos. Iš E. J., M. K. ir A. K. paaiškinimų ir liudytojų apklausos protokolų nustatyta, kad Pareiškėja paskolas šiems asmenims suteikė su 2–2,5 proc. mėn. palūkanomis. Pakartotinio patikrinimo metu Kauno AVMI pateiktuose paaiškinimuose tiek Z. R., tiek A. K. nurodė tas pačias aplinkybes dėl paskolų suteikimo bei jų grąžinimo, kaip ir ikiteisminio tyrimo metu, o A. K. patikslino, jog į Pareiškėjai per 2008–2012 m. grąžintą 140000 Lt sumą įėjo ne tik palūkanos, bet ir grąžinta paskola. Dėl šios priežasties pakartotinio patikrinimo metu buvo patikslinta Pareiškėjos apmokestinamųjų pajamų suma įvertinus faktiškai sumokėtų palūkanų sumą.

Inspekcija nurodo, kad iš surinktos informacijos nebuvo galimybės tiksliai nustatyti, kiek ir kokią sumą paskolų Pareiškėja buvo suteikusi tikrinamuoju 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpiu. Nustatyta, kad Pareiškėja minėtu laikotarpiu suteikė 7 paskolas, iš viso 1083000 Lt: 2009 m. 11 mėn. A. K. suteikė 240000 Lt paskolą; 2009-12-10 M. K. suteikė 10000 Lt paskolą; 2011-02-18 E. J. suteikė 600000 Lt paskolą; 2011-09-23 M. K. suteikė 5000 Lt paskolą; 2011-02-14 S. S. suteikė 10000 Lt paskolą; 2012-05-03 B. O. K. suteikė 67000 Lt paskolą; 2012-09-08 Z. R. suteikė 152000 Lt paskolą.

Inspekcija pažymi, kad nors Kauno apygardos prokuratūra 2017-02-21 nutarimu Nr. 1.1-306214 nutraukė ikiteisminį tyrimą Nr. 06-1-01-008-14 dalyje dėl galimo Pareiškėjos neteisėto praturtėjimo, tačiau minėtoje LVAT 2016-06-16 administracinėje byloje Nr. A-887-442/2016 nurodoma, kad baudžiamąjo proceso kodekso nustatyta tvarka surinkti duomenys gali būti vertinami tik kaip viena iš įrodinėjimo priemonių, kurių įrodomoji vertė turėtų būti papildomai tikrinama ir nustatoma kartu su kitais administracinėje byloje surinktais įrodymais. Nagrinėjamu atveju, nors ikiteisminis tyrimas Pareiškėjos atžvilgiu buvo nutrauktas, tačiau ši aplinkybė neturi įtakos jos mokestinėms prievolėms, nes mokestinės prievolės ir baudžiamoji atsakomybė yra atskiri teisiniai institutai, reguliuojami skirtingų teisės aktų normomis, todėl mokestinė prievolė gali atsirasti nepriklausomai nuo baudžiamosios bylos baigties. Atsižvelgiant į tai, ikiteisminio tyrimo metu surinkti faktiniai duomenys (*liudytojų apklausos protokolai, 2015-06-26 specialisto išvada Nr. (04.1)AU22-5 bei 2015-11-24 patikslinta specialisto išvada Nr. (04.2)AU22-18*) pagrįstai gali būti naudojami nustatant Pareiškėjos mokestines prievolės. Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėja Kauno apylinkės teismo 2017-03-24 baudžiamuoju įsakymu byloje Nr. I-828-923/2017 pripažinta kalta padariusi nusikaltimą, numatytą BK

202 str. 1 dalyje (*Neteisėtas vertimasis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla versliškai ar stambiu mastu*).

Inspekcija konstatuoja, kad Kauno AVMI, vadovaudamasi MAĮ 72 straipsnio nuostatomis bei gavusi Kauno apygardos prokuratūros prokuroro leidimą, tiek pirminio, tiek pakartotinio mokestinio patikrinimo metu pagrįstai panaudojo ikiteisminio tyrimo metu surinktus duomenis ir dokumentus bei liudininkų parodymus, pagal kuriuos buvo atliktas Pareiškėjos GPM patikrinimas už laikotarpį nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31. Pareiškėja jokių papildomų įrodymų, objektyviai paneigiančių mokesčių administratoriaus išvadas, nepateikė. Pareiškėja nėra pateikusi vienkartinės pajamų deklaracijos 2003-12-31 bei tikrinamojo laikotarpio metinių pajamų mokesčio deklaracijų (GPM308), todėl Pareiškėjos teiginiai, jog mokesčių administratorius negalėjo remtis surašytomis specialisto išvadomis bei ikiteisminio tyrimo metu apklaustų liudytojų parodymais vertinami kritiškai, t. y. kaip Pareiškėjos gynybinė pozicija siekiant išvengti mokėtinų mokesčių.

Dėl Pareiškėjos argumentų, kad teismo baudžiamajame įsakyme konstatuota, jog nusikalstamo praturtėjimo požymių Pareiškėjos veikose nenustatyta bei tai, kad visos Pareiškėjos pajamos iš paskolų teikimo veiklos 2010–2012 metų laikotarpiu sudarė iš viso 39930 Lt, pažymėtina, kad baudžiamajoje byloje klausimas dėl Pareiškėjos 2008-01-01–2012-12-31 pinigų likučio tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) nebuvo nagrinėjamas. Pareiškėjos argumentai, kad Kauno AVMI padarė kitokia išvadą – jog Pareiškėja gavo daugiau pajamų, nei nustatė teismas bei prokuroras, laikytini nepagrįstais.

Pažymėtina, kad nustatyta, jog Pareiškėja galėjo turėti 300000 Lt grynujų pinigų 2007-12-31, kuriuos ji nurodė 2013-11-13 Kauno AVMI Inspekcijai pateiktame paaiškinime, tačiau juridinę galią turinčių dokumentų, pagrindžiančių turėtas pinigines lėšas ne banke, nepateikė. Pareiškėjai buvo įteiktas Mokesčių administratoriaus nurodymas, pateikti paaiškinimus apie laikotarpį nuo 2003-12-31 iki 2007-12-31 įsigytą turtą ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti, tačiau Pareiškėja atstovauti jai Inspekcijoje, rašyti Pareiškėjos vardu paaiškinimus, prašymus, susitarimus, gauti bei pateikti reikalingas pažymas bei dokumentus, sumokėti visus reikalingus mokesčius, pasirašyti už Pareiškėją bei atlikti kitus reikalingus veiksmus, susijusius su šiais pavedimais nuo 2013-12-20 iki 2023-12-20, įgaliojo savo anūką G. K. (*pateiktas įgaliojimas, patvirtintas Kauno miesto 19 notarų biuro notarės A. U.*).

Pareiškėjos nuomone, vien ta aplinkybė, kad ji buvo įgaliojusi savo anūką G. K. atstovauti jai Inspekcijoje, nesudaro prielaidų G. K. paaiškinimus apie Pareiškėjos gautas pajamas priliginti Pareiškėjos paaiškinimams. Inspekcija nurodo, kad Pareiškėja pati išreiškė valią būti atstovaujama įgaliojimo pagrindu savo anūko G. K.. Inspekcijos vertinimu, jeigu Pareiškėja laikosi pozicijos, kad mokėtinos sumos atsirado tik dėl tam tikrų netinkamų, neteisėtų G. K. (atstovo) veiksmų / neveikimo, Pareiškėja gali ginti savo teises civiline tvarka, sprendžiant ginčą bendrosios kompetencijos teisme.

Nors Pareiškėja ir prieštarauja, kad G. K. pateikti paaiškinimai tapatinami su pačia Pareiškėja, tačiau pažymėtina, jog dalį paaiškinimų ankstesnių kontrolės veiksmų metu Pareiškėja yra pateikusi pati (2004-12-10, 2005-04-06, 2013-12-11), be to, tiek pirminio patikrinimo metu, tiek pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėja turėjo galimybę ir netgi prievolę (MAĮ 40 str.) pateikti patikslinančius paaiškinimus ar pateikti papildomus pagrindžiančius dokumentus dėl paaiškėjusių netikslumų ar naujų aplinkybių, tačiau Pareiškėja to nepadarė. Pareiškėja, nesutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu papildomai apskaičiuotų mokesčių ir su jais susijusių sumų pagrindimu, turėjo teisę ir pareigą pateikti savo įrodymus, kurie paneigtų mokesčių administratoriaus pateiktą pagrindimą ir įrodytų, kad palūkanų ji negavo arba gavo ne tokią sumą.

Dėl Pareiškėjos pozicijos, kad Kauno AVMI nevertino Pareiškėjos parodymų dėl po sūnaus mirties sūnaus skolininkų grąžintų (išieškotų) 600000 Lt pažymėtina, kaip minėta, jog iš surinktų duomenų nustatyta, kad Pareiškėja perėmė reikalavimo teises į 10-ties fizinių asmenų paskolinius įsipareigojimus S. K., o antstolių pateiktais duomenimis,

laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2012-12-31 iš šių asmenų Pareiškėjos naudai buvo išieškoti 225571,77 Lt. Pareiškėja nepateikė juridinę galią turinčių dokumentų ar kitų įrodymų, pagrindžiančių paveldėtos sumos realumą. Tačiau Pareiškėjos tikrinamuoju 2008–2012 m. laikotarpiu gautos pajamos iš sūnaus skolininkų išieškotų sumų sudarė 122862,91 Lt ir į jas atsižvelgta (*akto 24 psl. esanti 13 lentelė; 1 priedo 2 psl.*).

Pareiškėjos pateiktus motyvus, kad patikrinimo akto išvados apie neva Pareiškėjos gautų palūkanų sumą yra grindžiamos tik prielaidomis, daromomis subjektyviai ir vienpusiškai vertinant suinteresuotų asmenų parodymus, duotus ikiteisminio tyrimo metu, Inspekcija vertina kritiškai, nes LVAT 2010-12-31 nutartyje adm. byloje Nr. A-575-1742/2010 išaiškino, kad ikiteisminio tyrimo metu liudytojų apklausos protokolai ir juose užfiksuoti paaiškinimai yra tinkamas informacijos šaltinis, nes pagal BK 235 straipsnį apklausti asmenys buvo įspėti apie baudžiamąją atsakomybę už melagingų parodymų davimą, todėl, nesant byloje duomenų, kad duoti parodymai buvo pripažinti melagingais, nėra pagrindo abejoti šio informacijos šaltinio patikimumu. Be to, kaip minėta, Pareiškėja ir pati neneigia, kad ilgą laiką užsiėmė paskolų teikimo veikla su palūkanomis ir be jų.

Dėl Pareiškėjos argumentų, kad patikrinimo aktas yra paremtas prieštariniais duomenimis ir negali būti laikomas pagrįstu, Inspekcija nurodo, kad mokesčių teisingumo principas yra neatsiejamas nuo MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintos mokesčių administratoriaus pareigos, administruojant mokesčius, vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Mokesčių administratorius savo veikloje privalo vadovautis ne tik formaliomis mokesčių teisės aktuose nustatytais taisyklėmis, bet ir minėtais kriterijais. Šis protingumo ir teisingumo kriterijaus taikymas yra ypač aktualus tais atvejais, kai nėra pakankamai duomenų (esant duomenų prieštarinimumui), leidžiančių tinkamai ir objektyviai atlikti atitinkamas administravimo procedūras. MAĮ 70 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad atitinkamomis sąlygomis nesant pakankamų duomenų, mokesčių mokėtojui priklausančią mokėti mokesčio sumą mokesčių administratorius apskaičiuoja pagal jo atliekamą įvertinimą. Nustatyti Pareiškėjos veiksmai – gautų pajamų nedeklaravimas, GPM nesumokėjimas, patirtų išlaidų apmokėjimo šaltinio nepagrindimas objektyviais duomenimis ir įrodymais – yra tos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kurios suponuoja išvadą, kad Pareiškėja netinkamai vykdė pareigas apskaičiuoti mokesčius (Taisyklių 4.1 p.), todėl mokesčių administratoriui sudarė pagrindą konstatuoti, jog mokėtino mokesčio dydžio negalima apskaičiuoti (nustatyti) įprastine GPMĮ nustatyta tvarka ir mokesčių bazę apskaičiuoti vadovaujantis MAĮ 70 str. 1 dalimi.

Dėl VSD, PSD įmokų. Kaip nurodo Inspekcija, Pareiškėja apskaičiuotų PSD įmokų ir VSD įmokų, apskaičiuotų už 2011–2012 metus, neginčija, todėl dėl šios priežasties, įvertinus nustatytas aplinkybes, konstatuotina, jog patikrinimo akte papildomai apskaičiuotos 778,21 Eur (2687 Lt) VSD įmokos ir 245,89 Eur (849 Lt) PSD įmokos apskaičiuotos pagrįstai.

Dėl baudų. Pareiškėjos teigimu, jos neteisėtų veiksmų (vertimosi neteisėta ūkine veikla) jau yra nubausta baudžiamąja tvarka ir teismo jai paskirta bauda.

Inspekcija, remdamasi LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A143-2619/2011 pateiktais išaiškinimais dėl *non bis in idem* principo (niekas negali būti du kartus baudžiamas už tą patį teisės pažeidimą) taikymo ir aiškinimo, t. y. vadovaudamasi dvigubo baudimo negalimumo principu (*non bis in idem*), konstatuoja, jog Pareiškėjos atžvilgiu dėl vertimosi neteisėta ūkine veikla yra pritaikytas kriminalinis nubaudimas (*Kauno apylinkės teismo 2017-03-24 baudžiamuoju įsakymu nubausta 120 MGL dydžio (4519,20 Eur) bauda*), todėl pagal MAĮ 139 str. 1 dalį Kauno AVMI sprendimu apskaičiuotos 389,25 Eur VSD įmokų ir 123,09 Eur PSD įmokų baudos naikintinos, o vietoj 4239,86 Eur GPM baudos skirtina 4199,38 Eur GPM bauda (panaikinant nuo individualios veiklos pajamų apskaičiuoto 404,89 Eur GPM skirtą 10 proc. dydžio 40,48 Eur GPM baudą).

Pareiškėja su Inspekcijos sprendimu nesutiko ir skunde Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) prašė skundžiamą sprendimą panaikinti.

Pareiškėja nurodo, kad Inspekcija visiškai ignoravo jos argumentą, jog patikrinimo aktą surašiusi specialistė R. Č. akto tekstą ištisomis pastraipomis perrašė iš ikiteisminio tyrimo jos pačios, kaip specialistės, pateiktų specialisto išvadų. Pareiškėjos teigimu, patikrinimo akte konstatuoti pažeidimai, jog neva Pareiškėjos išlaidos viršijo pajamas ir neva nuo gautų palūkanų Pareiškėja nesumokėjo GPM, nėra naujai patikrinimo metu konstatuoti pažeidimai. Šie pažeidimai yra užfiksuoti FNTT specialisto išvadose.

Pareiškėja nurodo, kad 2017-02-21 nutarimu Kauno apygardos prokuratūra nutraukė ikiteisminį tyrimą Nr.06-1-01008-14 jos atžvilgiu, konstatuodama, kad Pareiškėjos veikose ne tik nėra nusikalstamos veikos – neteisėto praturtėjimo – požymių, bet ir kad „<<...>> nėra galimybės nustatyti tiksliai gautų pajamų iš kreditų teikimo veiklos. <<...>>“. Buvo priimtas galutinis teismo procesinis sprendimas šioje baudžiamojoje byloje, t. y. 2017-03-24 Kauno apylinkės teismo baudžiamasis įsakymas, kuriuo teismas nusprendė pripažinti Pareiškėją kalta padarius nusikaltimą, numatytą BK 202 straipsnio 1 dalyje, ir skirti baudą. Šiame teismo baudžiamajame įsakyme nurodyta, jog teismas jį priėmė įvertindamas Kauno AVMI 2017-01-03 patikrinimo aktą Nr. FR0680-1, nurodant, jog teismas nustatė, kad Pareiškėja 2010–2012 m. laikotarpiu iš paskolų teikimo veiklos gavo iš viso 39930 Lt pajamas (12995,00 Lt + 11648,00 Lt + 15287,00 Lt). Pareiškėjos teigimu, mokesčių administratoriaus išvados, jog 2011–2012 m. Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo gautas pajamas iš viso 966644,00 Lt suma, akivaizdžiai prieštarauja baudžiamojoje byloje konstatuotoms aplinkybėms.

Pareiškėjos teigimu, MAĮ 72 str. 1 dalis (*mokesčių administratorius turi teisę apskaičiuoti mokesčių remdamasis kitu valstybės įstaigų ir institucijų aktais ar kitais dokumentais*) akivaizdžiai nesuteikia mokesčių administratoriui teisės kvestionuoti įsiteisėjusiais procesiniais sprendimais baudžiamojoje byloje nustatytų aplinkybių, o suteikia teisę šių nustatytų aplinkybių pagrindu paskaičiuoti mokėtinus mokesčius. Todėl baudžiamojoje byloje priimtais procesiniais sprendimais konstatavus, kad iš surinktų įrodymų negalima nustatyti Pareiškėjos neteisėto praturtėjimo fakto bei konkrečiai įvardinus, kokias pajamas Pareiškėja gavo tiriamuoju laikotarpiu, tokie procesiniai sprendimai negali būti kvestionuojami nei vietos, nei centrinio mokesčių administratorių.

Pareiškėja nurodo, kad apklausiamą ikiteisminio tyrimo metu paaiškino, kad po sūnaus S. K. mirties buvę sūnaus skolininkai grąžino jai apie 600000 litų, nekonkretizuodama, kuriais metais ir kuri dalis šios sumos buvo grąžinta. Nei nutarimą nutraukti baudžiamąją bylą dėl neteisėto praturtėjimo priėmęs prokuroras, nei baudžiamąjį įsakymą priėmęs teismas šių parodymų neatmetė. O patikrinimo akte bei skundžiamame sprendime tiesiog nurodoma, kad šie parodymai vertinami kritiškai ir šiais parodymais nėra vadovaujamas, o išvados daromos tik spėliojant ir darant prielaidas.

Pareiškėjos nuomone, priimant skundžiamą sprendimą, visiškai neatsižvelgta į jos teiginius, jog patikrinimo akto išvados apie neva gautų palūkanų sumą yra tik deklaratyvios, grindžiamos ne objektyviais duomenimis (konkrečių paskolų sutarčių nuostatomis, įsiteisėjusiais teismų sprendimais), o tik prielaidomis, daromomis subjektyviai ir vienpusiškai vertinant suinteresuotų asmenų parodymus, duotus ikiteisminio tyrimo metu. Vadovaudamasi LVAT praktika, Pareiškėja akcentuoja, kad mokesčių administratorius privalo surinkti visus reikiamus duomenis, pagrindžiančius mokesčių administratoriaus apskaičiuotas mokesčių sumas.

Pareiškėja nurodo, kad mokesčių administratorius taip pat visiškai nepagrįstai savo išvadas grindžia jos anūko G. K. Pareiškėjos vardu surašytais paaiškinimais. Pareiškėjos teigimu, anūkas, piktnaudžiaudamas Pareiškėjos pasitikėjimu, apgaule užvaldė Pareiškėjos turtą. 2015-02-26 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A-544-822/2015, LVAT išaiškino, kad nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas ir įrodymų

šaltinių patikimumas, todėl, Pareiškėjos nuomone, G. K. surašyti ir pasirašyti paaiškinimai (2014-01-17, 2013-11-13) negali būti vertinami kaip jos pačios paaiškinimai ir jais negali būti grindžiami patikrinimo akte pateikti mokesčių apskaičiavimai, nes minėtų paaiškinimų Pareiškėja nesurašė ir nepasirašė.

Pareiškėja nurodo, kad 2017-07-02 jai sueis 83 metai ir dėl garbaus amžiaus bei slegiama sunkios sveikatos būklės (*įrodymai pateikti su pastabomis dėl patikrinimo akto*), kuri tik labiau sunkėja nuo nesibaigiančių patikrinimų, akivaizdu, kad ji negali prisiminti ir įvardinti asmenų, kurie prieš daug metų, po sūnaus mirties, grąžino sūnaus jiems paskolintas sumas. Tačiau šios aplinkybės negali būti priežastis nesivadovauti jos paaiškinimais apie iš jų gautas pajamas.

Pareiškėja nurodo, kad baudžiamojoje byloje pripažino, jog nuo 2005-09-05 iki 2012-09-08 vertėsi pinigų skolinimo (kreditų teikimo) veikla, t. y. laikotarpiu nuo 2009-11-11 iki 2011-03-31 ir laikotarpiu nuo 2011-04-01 iki 2012-09-08 neteisėtai, versliškai ir stambiu mastu vykdė finansinę veiklą, t. y. iš viso fiziniams asmenims faktiškai suteikė paskolų ne mažiau nei už 335438 Eur (1158200 Lt) ir iš individualios paskolų suteikimo veiklos gavo ne mažiau nei 11564,53 Eur (39930 Lt) pajamas, kurių nedeklaravo ir nesumokėjo 1941,33 Eur (6703,02 Lt) mokesčių į valstybės biudžetą. Kaip nurodo Pareiškėja, baudžiamojoje byloje ji jau nubausta – sumokėjo paskirtą 190 MGL (7155 Eur) dydžio baudą ir iš jos konfiskuoti iš neteisėtos veiklos gauti 11564,53 Eur.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, skundžiamas Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Nagrinėjamu atveju mokestinis ginčas kilo dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti 42398,63 Eur GPM, 20932,88 Eur GPM delspinigių, 4199,38 Eur GPM baudą, 778,21 Eur VSD įmokas ir 245,89 Eur PSD įmokas, mokesčių administratoriui konstatavus, kad Pareiškėja vykdė individualią paskolų teikimo veiklą, tačiau nedeklaravo iš šios veiklos gautų 39930 Lt pajamų, taip pat konstatavus, jog Pareiškėjos išlaidos tikrintuoju 2008–2012 m. laikotarpiu viršijo pajamas 966644 Lt suma, t. y. jog Pareiškėja gavo kitų pajamų, kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM.

Dėl Pareiškėjos iš vykdytos individualios veiklos gautų nedeklaruotų pajamų 11564,53 Eur (39930 Lt) mokesčių administratorius apskaičiavo ir nurodė Pareiškėjai sumokėti 404,89 Eur GPM, 778,21 Eur VSD įmokas ir 245,89 Eur PSD įmokas, o dėl Pareiškėjos gautų ir nedeklaruotų pajamų iš mokesčių administratoriaus nežinomų šaltinių 279959,45 Eur (966644 Lt) Pareiškėjai apskaičiavo ir nurodė sumokėti 41993,74 Eur GPM (144996 Lt) ir 4199,38 Eur GPM baudą. Mokesčių administratorius 20932,88 Eur GPM delspinigių Pareiškėjai apskaičiavo nuo viso nesumokėto 42398,63 Eur GPM (404,89 Eur + 41993,74 Eur).

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos pakartotinis mokestinis patikrinimas atliktas remiantis mokesčių administratoriaus duomenų bazių duomenimis, Pareiškėjos atžvilgiu vykdyto ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu FNTT surinkta medžiaga, ankstesnių Pareiškėjos atžvilgiu atliktų kontrolės procedūrų metu surinkta informacija ir medžiaga, Kauno AVMI Pareiškėjos archyvinėse bylose esančiais duomenimis, taip pat įvertinus pakartotinio patikrinimo metu paimitus paaiškinimus iš fizinių asmenų A. K. ir Z. R..

Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu nuo 2008-01-01 iki 2012-12-31 vykdė individualią paskolų teikimo veiklą, t. y. suteikė 5 paskolas 864000 Lt sumai pagal sudarytas sutartis ir 219000 Lt paskolino pagal 2 pasirašytus vekselius. Pareiškėja 3 paskolų sutartis (pakvitavimus) sudarė su 2–2,5 proc. / mėn. palūkanomis, vekseliuose palūkanos nebuvo numatytos. Pareiškėjos paskolų teikimo veikla atitiko GPMĮ 2 str. 7 dalyje nustatytus individualios veiklos požymius.

Skundžiamame sprendime pažymėta, kad paskolas fiziniams asmenims Pareiškėja teikė ir iki tikrinamojo laikotarpio. Nustatyta, kad daugelyje paskolų sutarčių (pakvitavimų, vekselių) nurodytas gražinimo terminas – iki pareikalavimo, todėl Pareiškėjai pareikalavus per nurodytą laiką gražinti paskolą ir skolininkui laiku neįvykdžius šio reikalavimo, Pareiškėja dėl išieškojimo kreipdavosi į teismus, notarus, antstolius. Skundžiamame sprendime pažymėta, kad mokesčių administratorius neturėjo tikslių duomenų apie visų paskolų gavėjų Pareiškėjai ginčo laikotarpiu (2008–2012 m.) sumokėtas palūkanas, taip pat neturėjo galimybės nustatyti, kokią dalį antstolių pervestų lėšų sudaro palūkanos, todėl Pareiškėjos patikrinimo metu vertino tik faktiškai Pareiškėjos gautų palūkanų sumą, t. y. 39930 Lt, kuri nustatyta pagal įrašus paskolų rašteliuose bei banko pavedimus, kurių mokėjimo paskirtis – palūkanos. Nustatęs minėtas aplinkybes, mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėja pažeidė GPMĮ 27 str. 1 dalies nuostatas, nes nedeklaravo iš individualios veiklos gautų 39930 Lt pajamų (*atitinkamai 2010 m. gautų 12995 Lt, 2011 m. – 11648 Lt, 2012 m. – 15287 Lt*). Įvertinęs šį pažeidimą, mokesčių administratorius nuo nustatytų nedeklaruotų 39930 Lt pajamų, kaip minėta, Pareiškėjai apskaičiavo ir nurodė sumokėti 404,89 Eur GPM, 778,21 Eur VSD įmokas ir 245,89 Eur PSD įmokas.

Mokesčių administratorius, nustatydamas tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjos turėtas (gautas) pajamas, atliko ir iki tikrinamojo laikotarpio (1997-01-01–2002-12-31 (*akto 15–16 psl.*) ir 2003-01-01–2007-12-31 (*akto 16–18 psl.*) pajamų bei išlaidų analizę ir nustatė, jog tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) Pareiškėjos gautos pajamos 611513 Lt viršijo patirtas išlaidas. Tačiau mokesčių administratorius šios sumos nepripažino tikrinamojo laikotarpio pradžioje Pareiškėjos turėtomis pajamomis ir padarė prielaidą, kad Pareiškėja 2007-12-31 galėjo turėti apie 300000 Lt grynųjų pinigų, kuriuos ji nurodė 2013-12-11 paaiškinime. Remdamasis tikrinamojo laikotarpio pradžioje Pareiškėjos nurodytu piniginių lėšų likučiu (300000 Lt) ir nustatęs tikrinamojo laikotarpio Pareiškėjos gautas pajamas ir patirtas išlaidas, mokesčių administratorius nustatė, kad šiuo laikotarpiu Pareiškėjos patirtos išlaidos viršijo pajamas 966644 Lt suma. Atsižvelgęs į tai, mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėja gavo kitų pajamų (966644 Lt), kurių mokesčių įstatymų nustatyta tvarka nedeklaravo, nuo kurių neapskaičiavo ir nesumokėjo į biudžetą GPM. Konstatavęs, jog Pareiškėjos išlaidos tikrintuoju laikotarpiu viršijo jos pajamas, mokesčių administratorius taikė MAĮ 70 str. 1 dalies nuostatas ir mokesčius Pareiškėjai apskaičiavo pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą.

Pareiškėja nesutinka su mokesčių administratoriaus atliktu faktinių aplinkybių bei įrodymų vertinimu, t. y. Pareiškėja iš esmės nesutinka su skundžiamo sprendimo išvadomis dėl jos tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) turėto piniginių lėšų likučio dydžio, dėl po sūnaus mirties sūnaus skolininkų jai gražintos sumos dydžio, akcentuoja, kad mokesčių administratorius neturėjo teisės kvestionuoti baudžiamojoje byloje konstatuotų aplinkybių, jog nenustatytas Pareiškėjos neteisėto praturtėjimo faktas. Taip pat Pareiškėja nurodo, kad mokesčių administratorius neturėjo teisės vadovautis jos anūko G. K. teiktais paaiškinimais. Iš esmės tuos pačius Pareiškėjos skunde nurodytus nesutikimo motyvus posėdžio Komisijoje metu akcentavo ir Pareiškėjos atstovas. Dėl vykdytos individualios paskolų teikimo veiklos, iš vienos pusės, Pareiškėja nurodė, kad ji jau baudžiamojoje byloje pripažino, jog vertėsi pinigų skolinimo veikla ir iš individualios paskolų suteikimo veiklos gavo 11564,53 Eur (39930 Lt) pajamas, kurių nedeklaravo. Iš kitos pusės, akcentavo, kad patikrinimo akto išvados apie neva gautų palūkanų sumą yra tik deklaratyvios, grindžiamos ne objektyviais duomenimis, o tik prielaidomis. Pareiškėjos atstovas posėdžio metu, priešingai, jau nurodė, kad neginčija aplinkybių, jog Pareiškėja gavo palūkanų pajamas iš vykdytos individualios paskolų teikimo veiklos ir, taip pat, neginčija nuo gautų pajamų (39930 Lt) apskaičiuoto GPM. Tačiau Pareiškėjos atstovas taip pat akcentavo, kad baudžiamojoje byloje nustatytos tik Pareiškėjos gautos palūkanų pajamos ir jokios kitos Pareiškėjos gautos pajamos, priešingai, nei teigia mokesčių

administratorius, baudžiamojoje byloje nebuvo nustatytos. Nagrinėjamu atveju Pareiškėja iš esmės nekelia ginčo santykius reguliuojančių teisės normų, iš jų MAĮ 70 straipsnio, aiškinimo bei taikymo klausimų, taip pat neginčija aritmetinio mokėtinų mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo. Pagrindiniai Pareiškėjos akcentai nukreipti į netinkamą faktinių duomenų įvertinimą, mokesčių administratoriaus neatsižvelgimą į aplinkybes, reikšmingas bylai. Kadangi savo skundu būtent Pareiškėja (jos atstovas) nustato mokestinės bylos nagrinėjimo ribas, Komisija nagrinėjamą bylą spręs pagal Pareiškėjos (jos atstovo) pareikštus konkrečius reikalavimus.

Įvertinusi bylos medžiagoje pateiktus įrodymus ir nustatytas aplinkybes, taip pat nurodytus tiek Inspekcijos, tiek Pareiškėjos ir jos atstovo argumentus, Komisija daro išvadą, kad nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius pagrįstai konstatavo, jog Pareiškėja vykdė individualią paskolų teikimo veiklą, tačiau, pažeisdama GPMĮ nuostatas, nedeklaravo iš šios veiklos gautų 39930 Lt pajamų. Taip pat darytina išvada, kad mokesčių administratorius, nustatęs, jog Pareiškėjos išlaidos viršijo jos gautas pajamas, turėjo pagrindą taikyti MAĮ 70 straipsnį ir apskaičiuoti mokesčius pagal mokesčių administratoriaus įvertinimą, taikydamas išlaidų metodą, nes vienas iš pagrindų, suteikiančių teisę mokesčių administratoriui mokesčių bazę nustatyti pagal įvertinimą, yra nurodytas Taisyklių 4.1 punkte, t. y. kai mokesčių mokėtojas nevykdo arba netinkamai vykdo savo pareigas apskaičiuojant mokesčius, t. y. kai mokesčių mokėtojo įsigyto turto vertė ir / ar asmeninės išlaidos per atitinkamą laikotarpį yra didesnės už deklaruotas pajamas ir kitais atvejais. Komisija, vengdama pasikartojimų ir, sutikdama su mokesčių administratoriaus pateiktu MAĮ 70 straipsnio ir Taisyklių nuostatų vertinimu, plačiau šių nuostatų ir faktinių ginčo bylos aplinkybių iš naujo neaptarinėja, juolab, kad Pareiškėja iš esmės nekelia ginčo dėl MAĮ 70 straipsnio taikymo teisėtumo ir pagrįstumo. Tačiau iš bylos medžiagos matyti, kad mokesčių administratorius neteisingai nustatė Pareiškėjos tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) turėtų piniginių lėšų dydį. Būtent šis piniginių lėšų dydis turi įtakos tikrinamuoju laikotarpiu nustatytam Pareiškėjos pajamų ir išlaidų balansui, t. y. nustatytam Pareiškėjos turėtų pajamų iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių dydžiui ir, tuo pačiu, nustatytai mokesčių basei, nuo kurios apskaičiuotas mokėtinas 41993,74 Eur GPM. Atsižvelgiant į tai, šioje dalyje skundžiamas sprendimas negali būti laikomas pagrįstu, todėl yra naikintinas ir Pareiškėjos skundas šiuo aspektu perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Dėl Pareiškėjos vykdytos individualios veiklos. Šiuo klausimu Komisija plačiau nepasisakys, nes tiek Pareiškėja savo skunde, tiek Pareiškėjos atstovas Komisijos posėdžio metu pripažino ir sutiko, jog tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėja vykdė paskolų teikimo individualią veiklą ir iš šios veiklos gavo 11564,53 Eur (39930 Lt) palūkanų pajamas, kurių nustatyta tvarka nedeklaravo ir nuo kurių nesumokėjo priklausančių mokėti mokesčių. Iš byloje esančio Kauno apylinkės teismo 2017-03-24 teismo baudžiamojo įsakymo baudžiamojoje byloje Nr. 1-828-923/2017 taip pat matyti, kad Pareiškėja kalta prisipažino visiškai, jog gavo 11564,53 Eur pajamas, skolindama pinigus fiziniams asmenims. Atsižvelgiant į šias aplinkybes, taip pat į tai, kad ši suma nustatyta pagal įrašus paskolų rašteliuose bei banko pavedimus, kurių mokėjimo paskirtis – palūkanos, Komisija Pareiškėjos skunde nurodytus argumentus, kad mokesčių administratoriaus išvados šiuo klausimu grindžiamos ne objektyviais duomenimis, o tik prielaidomis, pripažįsta visiškai nepagrįstais ir prieštaraujančiais pačios Pareiškėjos teiginiais. Atsižvelgusi į nurodytas aplinkybes, Komisija skundžiamą Inspekcijos sprendimą šioje dalyje, t. y. mokesčių administratoriaus nurodymą Pareiškėjai nuo gautų 11564,53 Eur (39930 Lt) palūkanų pajamų sumokėti į biudžetą 404,89 Eur GPM, 778,21 Eur VSD įmokas ir 245,89 Eur PSD įmokas, pripažįsta teisėtu ir pagrįstu.

Dėl Pareiškėjos pajamų ir išlaidų. Mokesčių administratorius įvertino tikrinamuoju laikotarpiu Pareiškėjos pajamas (*gautą pensiją, Pareiškėjos naudai antstolių išieškotas pinigines lėšas, pagal sutartį iki gyvos galvos pervestas pinigines lėšas, fizinių*

asmenų Pareiškėjai grąžintas paskolų sumas ir kt.), taip pat Pareiškėjos patirtas išlaidas (vartojimo išlaidas (nustatytos pagal Pareiškėjos 2013-11-12 paaiškinimą), iš Pareiškėjos antstolių išieškotas sumas, fiziniams asmenims suteiktas paskolas) ir nustatė, kaip minėta, jog, Pareiškėjos išlaidos viršijo jos pajamas 966644 Lt suma (atitinkamai 2011 m. – 804902 Lt, 2012 m. – 161742 Lt). Išsamiai Pareiškėjos minėtu laikotarpiu gautos pajamos ir patirtos išlaidos nurodytos Komisijos sprendimo 7 psl., todėl Komisija šių aplinkybių nekartoja, o šioje sprendimo dalyje plačiau pasisako dėl Pareiškėjos skunde ir jos atstovo Komisijos posėdžio metu akcentuotų ginčo aplinkybių šiuo klausimu.

Dėl Pareiškėjos teiginių apie iš sūnaus S. K. skolininkų atgautų 600000 Lt Komisija nurodo, kad mokesčių administratorius pagrįstai šios Pareiškėjos nurodytos sumos nepripažino Pareiškėjos turėtomis R. T. pajamomis. Nors 2014-08-21 liudytojo apklausos protokole Pareiškėja nurodė, kad po savo sūnaus mirties (*mirė 2004-02-18*) paveldėjo apie 600000 Lt pagal pasirašytas tarp sūnaus ir kitų fizinių asmenų paskolos sutartis, tačiau mokesčių administratorius surinko duomenis (teismo nutartys, antstolių pateikta informacija), kad Pareiškėja perėmė reikalavimo teises į 10-ties fizinių asmenų paskolinius įsipareigojimus S. K. ir, antstolių pateiktais duomenimis, laikotarpiu nuo 2004-01-01 iki 2012-12-31 iš šių asmenų Pareiškėjos naudai buvo išieškoti 225571,77 Lt. Kadangi Pareiškėja nepateikė jokių juridinę galią turinčių dokumentų ar kitų įrodymų, pagrindžiančių 600000 Lt paveldėtos sumos realumą, Komisija Pareiškėjos teiginius atmeta, kaip negalinčius patvirtinti Pareiškėjos pozicijos dėl iš sūnaus skolininkų atgautų 600000 Lt.

Komisija Pareiškėjos skunde ir jos atstovo posėdžio metu nurodytus argumentus, jog mokesčių administratorius neturėjo teisės kvestionuoti baudžiamojoje byloje konstatuotų aplinkybių dėl Pareiškėjos tikrinamuoju laikotarpiu gautų nedeklaruotų pajamų dydžio, taip pat atmeta kaip nepagrįstus. Pareiškėjos ir jos atstovo teigimu, baudžiamojoje byloje nustatyta, kad Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu gavo tik 11564,53 Eur (39930 Lt) dydžio pajamas, o neteisėto praturtėjimo faktas nenustatytas.

Komisija pažymi, jog, kaip minėta, baudžiamuoju įsakymu baigtoje byloje nustatytos aplinkybės tik dėl Pareiškėjos iš *individualios pinigų skolinimo veiklos* gautų pajamų dydžio, t. y. dėl 11564,53 Eur (39930 Lt) sumos.

Pareiškėja pažymėjo, kad Kauno apygardos prokuratūra 2017-02-21 nutarimu Nr. 1.1-306214 nutraukė ikiteisminį tyrimą Nr. 06-1-01-008-14 dėl Pareiškėjos galimo neteisėto praturtėjimo, todėl, Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius nepagrįstai konstatavo, jog Pareiškėja tikrinamuoju laikotarpiu gavo kitas 966644 Lt dydžio pajamas, kurių nedeklaravo ir nuo kurių nesumokėjo pajamų mokesčio. Komisija pažymi, kad minėtame nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą nurodyta, kad *nors po BK 3, 67, 72, 190 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir kodekso papildymo 723, 189 straipsniais įstatymo Nr. XI-1199 įsigaliojimo Pareiškėjos išlaidos viršijo gautas pajamas viso 966644 Lt, tačiau akivaizdu, jog Pareiškėja po 2010-12-11 (įstatymo įsigaliojimo) dalį išlaidų patyrė iš gautų pajamų prieš įstatymo įsigaliojimą, skolintų lėšų bei kitų mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių. Kadangi tyrimo metu nėra galimybės nustatyti, kokia prieš šio įstatymo įsigaliojimą gautų pajamų dalis panaudota po minėto įstatymo įsigaliojimo paskoloms suteikti bei nekilnojamajam turtui įsigyti, todėl nenustačius neteisėto parturtėjimo dalyko, ikiteisminis tyrimas dalyje nutraukiamas, nenustačius, kad būtų padaryta veika, numatyta BK 189-1 str. 1 dalyje. Taigi, kaip matyti iš nutarimo Pareiškėjos atžvilgiu nutraukti ikiteisminį tyrimą, jame taip pat konstatuota aplinkybė, jog Pareiškėjos išlaidos viršijo gautas pajamas viso 966644 Lt suma.*

Komisija paaiškina, kad neabejotina, jog kartais baudžiamoji atsakomybė už mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo pažeidimus bei administracinė atsakomybė gali sutapti. Tačiau vien neįrodžius asmens nusikalstamos veikos dar negalima teigti, jog nebus įrodyti jo mokestiniai pažeidimai, kurių sudėtys nebus įtvirtintos baudžiamajame įstatyme bei kurių įrodinėjimui nebus taikomi standartai, lygiaverčiai įtvirtintiems Baudžiamojo

proceso kodekse (*LVAT 2013-08-29 nutartis adm. byloje Nr. A-602-1105/2013*). Pareiškėjos atžvilgiu buvo sprendžiamas baudžiamosios atsakomybės taikymo klausimas Baudžiamojo ir Baudžiamojo proceso kodeksų nustatyta tvarka ir sąlygomis, t. y. ikiteisminio tyrimo metu nebuvo sprendžiami Pareiškėjos apmokestinimo klausimai. Tokie klausimai sprendžiami MAĮ ir kitų mokesčių teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis, todėl nenustačius asmens nusikalstamos veikos nereiškia, jog jam negali būti suformuota mokestinė prievolė, t. y. Pareiškėjos nurodyta aplinkybė dėl minėto ikiteisminio tyrimo nutraukimo baudžiamojoje byloje negali būti vertinama kaip šalinanti Pareiškėjos mokestinę atsakomybę. Kaip nurodė LVAT, pareiga sumokėti mokesčius, ir pareiga atsakyti už padarytą nusikalstamą veiką ar administracinę teisės pažeidimą nėra susijusios tiesioginiu priežastiniu ryšiu. Palanki baudžiamosios bylos baigtis apelianto atžvilgiu konstatuoja įrodymų nepakankamumą baudžiamosios atsakomybės prasme, tačiau ne mokestinės atsakomybės prasme (*LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶-238/2007*).

Taigi Komisija daro išvadą, kad aplinkybės, kurių pagrindu neužteko konstatuoti Pareiškėjos nusikalstamą veiką (nepagrįstą praturtėjimą) baudžiamosios atsakomybės prasme, negali paneigti mokestinio patikrinimo metu, remiantis surinktais duomenimis, padarytų išvadų, jog Pareiškėja gavo pajamų iš mokesčių administratoriui nežinomų šaltinių, kurių nedeklaravo ir nuo kurių nesumokėjo pajamų mokesčio, t. y. paneigti nustatyto mokestinio pažeidimo.

Dėl Pareiškėjos teiginių, jog mokesčių administratorius neturėjo teisės vadovautis jos anūko G. K. teiktais paaiškinimais, Komisija šiuo klausimu sutinka su Inspekcijos skundžiamame sprendime išdėstyta pozicija, jog Pareiškėja dėl, jos nuomone, netinkamų ir / ar neteisėtų G. K. (atstovo) veiksmų / neveikimo, savo teises gali ginti civiline tvarka, sprendžiant ginčą bendrosios kompetencijos teisme.

Komisija pažymi, kad MAĮ yra įtvirtintos atitinkamos mokesčių mokėtojo pareigos: laiku ir tiksliai įvykdyti mokestinę prievolę (MAĮ 40 str. 1 d. 1 p.); teisingai apskaičiuoti mokesťį, vadovaudamasis mokesčių įstatymais (MAĮ 40 str. 1 d. 4 p.); teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti apskaitą, saugoti apskaitos dokumentus ir registrus, taip pat kitus dokumentus (MAĮ 40 str. 1 d. 6 p.); pateikti mokesčių administratoriui visus patikrinimui atlikti reikiamus dokumentus, kompiuteriu tvarkomos apskaitos duomenis bei kitą informaciją (MAĮ 40 str. 1 d. 8 p.); pateikti paaiškinimus apie pajamų gavimo šaltinius ir juos pagrįsti (MAĮ 41 str.), todėl mokesčių mokėtojas (Pareiškėja), atlikdamas mokesčines teises pasekmes galinčius sukelti veiksmus, t. y. suteikdamas įgaliojimą kitam fiziniam asmeniui atstovauti jam mokesčių inspekcijoje, turi būti protingas, atsakingas ir rūpestingas. Pažymėtina, kad Pareiškėja, nesutikdama su anūko G. K. Pareiškėjos vardu mokesčių administratoriui dar pirminio patikrinimo metu pateiktu 2014-01-17 paaiškinimu apie turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą, galėjo pateikti paaiškinimą apie kitus ir / ar kitokio dydžio turto įsigijimo ir (ar) pajamų gavimo šaltinius ir jų pagrindimą. Skundžiamame sprendime teisingai pažymėta, kad tiek pirminio patikrinimo metu, tiek pakartotinio patikrinimo metu Pareiškėja turėjo galimybę ir netgi prievolę (MAĮ 40 str.) pateikti patikslinančius paaiškinimus ar pateikti papildomus pagrindžiančius dokumentus dėl paaiškėjusių netikslumų ar naujų aplinkybių, tačiau Pareiškėja to nepadare. Taigi Komisija Pareiškėjos argumentus, jog mokesčių administratorius neturėjo teisės vadovautis jos anūko G. K. teiktais paaiškinimais, laiko jos pasirinkta gynybine pozicija šiame mokestiniam ginče, siekiant išvengti mokestinių prievolių vykdymo.

Komisija sutinka su Inspekcijos pozicija, kad mokesčių administratorius, vadovaudamasis MAĮ 72 straipsnio nuostatomis, turėjo teisę apskaičiuoti mokesčius, surašydamas patikrinimo aktą, pagal iš kitų valstybės įstaigų ir institucijų gautus aktus (*ginčo atveju – iš FNNT, kuri, vadovaujantis Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymo 7 straipsnio nuostatomis, turi teisę atlikti ūkinės finansinės veiklos tyrimą*). LVAT

taip pat laikosi pozicijos, kad mokesčių administratorius atitinkamiems faktams patvirtinti gali remtis baudžiamojoje byloje ar ikiteisminio metu surinktais įrodymais (2003-06-03 nutartis adm. byloje Nr. A-7-178-2003, 2008-12-19 nutartis adm. byloje r. A-556-2049/2008, 2012-09-18 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2100/2012; 2013-10-28 nutartis adm. byloje Nr. A-575-1571/2013).

Dėl Pareiškėjos turėtų piniginių lėšų dydžio tikrinamojo laikotarpio pradžioje.

Šioje mokesčio ginčo dalyje Komisija sutinka su Pareiškėjos atstovo posėdžio Komisijoje metu pateiktais argumentais, jog jei pats mokesčių administratorius, analizuodamas Pareiškėjos iki tikrinamojo laikotarpio pajamas ir išlaidas, nustatė, jog Pareiškėja 2008-01-01 galėjo turėti 611000 Lt, tai šią sumą ir turėjo pripažinti tikrinamojo laikotarpio pradžioje Pareiškėjos turėtomis pinigėmis lėšomis.

Pareiškėjos patikrinimo akte nurodyta, kad ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu (2015-06-26 *Specialisto išvados Nr. (04.1)AU22-5 18–19 psl., 18 psl. esanti 7 lentelė, 20 psl.*), įvertinus laikotarpį nuo 2004-01-01 iki 2007-12-31 Pareiškėjos gautas ir patirtas išlaidas, nustatyta, kad šiuo laikotarpiu Pareiškėjos gautos pajamos 611513 Lt (980130 Lt - 368006 Lt - 611 Lt) viršijo patirtas išlaidas. Tačiau įvertinus aplinkybę, jog iš turimų duomenų negalime tiksliai nustatyti, kokias išlaidas šiuo laikotarpiu patyrė Pareiškėja, daroma *prielaida*, kad Pareiškėja 2007-12-31 galėjo turėti apie 300000 Lt grynujų pinigų (2013-12-11 Pareiškėjos paaiškinimas). Inspekcijos atstovas posėdžio metu patikslino, jog čia turimas omenyje Pareiškėjos 2013-11-13 paaiškinimas.

Komisija, įvertinusi šioje byloje surinktų įrodymų ir jų pagrindų nustatytų faktinių aplinkybių visumą, daro išvadą, jog Pareiškėjos atstovo mokesčio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstyta pozicija dėl netinkamai nustatyto Pareiškėjos turėto piniginių lėšų likučio tikrinamojo laikotarpio pradžia, yra pagrįsta dėl žemiau nurodomų argumentų.

Iš byloje pateikto Pareiškėjos 2013-11-13 paaiškinimo, kuriuo remiasi mokesčių administratorius, matyti, jog Pareiškėjos 2013-11-13 paaiškinimas pateiktas, atsakant į mokesčių administratoriaus Pareiškėjai pateiktą 2013-11-08 klausimą. Pareiškėjos buvo prašoma (5 klausimas) nurodyti, kokį piniginių lėšų likutį ne banke turėjo 2008-01-01, 2009-01-01, 2010-01-01, 2011-01-01, 2012-01-01, 2012-12-31. Pareiškėja 2013-11-13 paaiškiniame nurodė, jog turėjo apie 300000 Lt, kurie susidarė iš seniai parduotų butų, garažų ir suteiktų paskolų bei pensijos ir algos su premijomis, kadangi Pareiškėja dirbo 45 metus viename darbe. Taigi, viena vertus, iš Pareiškėjos paaiškinimo turinio negalima vienareikšmiškai teigti, jog Pareiškėja, kaip teigia mokesčių administratorius, yra nurodžiusi jos būtent *tikrinamojo laikotarpio pradžioje* turėtų piniginių lėšų likutį; antra, mokesčių administratorius nesiėmė priemonių pašalinti susidariusio prieštaravimo, t. y. nepatikslino Pareiškėjos atsakymo dėl piniginių lėšų likučio konkrečiu laikotarpiu; trečia, mokesčių administratorius surinko duomenis apie kitokį, t. y. 611513 Lt Pareiškėjos turėtų pinigų likutį. Pažymėtina, kad mokesčių administratorius išsamiai ir detalčiai nurodė surinktus duomenis, reikalingus išanalizuoti Pareiškėjos iki tikrinamojo laikotarpio turėtas pajamas bei patirtas išlaidas. Pareiškėjos patikrinimo akte nurodyta, kad ūkinės finansinės veiklos tyrimo metu, kaip minėta, atlikta Pareiškėjos pajamų bei išlaidų analizė tiek už 1997-01-01–2002-12-31 laikotarpį (*akto 15–16 psl.*), tiek už 2003-01-01–2007-12-31 laikotarpį (*akto 16–18 psl.*), t. y. mokesčių administratorius vertino minėtais laikotarpiais Pareiškėjos nekilnojamojo turto pardavimo pajamas, gautą pensiją, Pareiškėjai gražintas paskolas ir Pareiškėjos naudai išieškotas sumas, pagal išlaikymo iki gyvos galvos sutartį pervestas lėšas, kitas pinigines įplaukas. Taip pat įvertino Pareiškėjos išlaidas, t. y. suteiktas paskolas, vartojimo išlaidas (*pagal Statistikos departamento duomenis*), akcijų pirkimo išlaidas, antstolių iš Pareiškėjos išieškotas sumas. Ketvirta, mokesčių administratorius savo sprendimą dėl tikrinamojo laikotarpio pradžioje turėtų piniginių lėšų likučio grindė *prielaida* apie Pareiškėjos paaiškiniame nurodytą nenustatytą laikotarpiu turėtą 300000 Lt sumą, o ne atsižvelgdamas į Pareiškėjos ūkinės finansinės veiklos tyrimo

metu nustatytus rezultatus. Komisijos vertinimu, mokesčių administratoriaus atlikta Pareiškėjos iki tikrinamojo laikotarpio pajamų ir išlaidų analizė yra išsamesnė bei objektyvesnė ir gali reprezentatyviai patvirtinti, jog Pareiškėja disponavo atitinkamomis lėšomis (611513 Lt). Todėl vien tik Pareiškėjos 2013-11-13 paaiškinime nurodyta kitokia pinigų suma – 300000 Lt (*net nenurodant, jog ši suma turėta būtent tikrinamojo laikotarpio pradžioje, t. y. 2007-12-31*) nepaneigia ir, Komisijos nuomone, negali paneigti, jog Pareiškėja 2007-12-31 disponavo kitokia, nei mokesčių administratoriaus surinktų duomenų pagrindu nustatyta pinigų suma.

Komisijos vertinimu, mokesčių administratorius ginčo situacijoje pažeidė viešajame administravime galiojantį objektyvumo ir nešališkumo principą viešojo administravimo subjektus įpareigojantį atsižvelgti ir tinkamai įvertinti visus su konkrečiu administraciniu aktu susijusius svarbius veiksnius, o priimamą individualų administracinį aktą įpareigoja pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais). Kadangi mokesčių administratoriaus pozicija dėl nustatyto Pareiškėjos piniginių lėšų likučio 2007-12-31 yra patikimesnė ir objektyvesnė, siekiant teisingai išspręsti nagrinėjamą mokesčių ginčą šioje dalyje, būtina Pareiškėjos mokesčio (GPM) bazę nustatyti iš naujo, t. y. šį klausimą išspręsti iš naujo.

Atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes, Komisija konstatuoja, kad Inspekcijos sprendimas šioje dalyje yra nepagrįstas. Tačiau Komisija pati perskaičiuoti Pareiškėjai mokėtinų mokesčių negali, nes Komisijai mokesčių administravimo funkcija pagal MAĮ nuostatas nėra priskirta. Iš MAĮ 66 str. 2 dalies nuostatų matyti, kad mokesčių apskaičiuoti (perskaičiuoti) gali tik mokesčių administratorius. Atsižvelgdama į tai ir vadovaudamasi suteikta teise perduoti mokesčių mokėtojo skundą centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo (MAĮ 155 str. 4 d. 5 p.), Komisija konstatuoja, kad Inspekcijos sprendimas šia apimtimi naikintinas ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, t. y. Inspekcijai pavedama perskaičiuoti Pareiškėjai mokėtiną GPM bei su juos susijusias sumas, pripažinus Pareiškėjos tikrinamojo laikotarpio pradžioje (2008-01-01) turėtą mokesčių administratoriaus nustatytą piniginių lėšų likutį (611513 Lt).

Atsižvelgdama į aukščiau nustatytas aplinkybes, Komisija nurodo, kad nors mokesčių administratoriaus neteisingai nustatytas Pareiškėjos tikrinamojo laikotarpio piniginių lėšų likutis turi įtakos apskaičiuojant mokėtiną GPM nuo Pareiškėjos pajamų, gautų iš mokesčių administratoriaus nenustatytų šaltinių, tačiau Inspekcijos sprendimas naikintinas ne tik toje dalyje, bet visa apimtimi, ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo, nes perskaičiuojant Pareiškėjos turėtų pajamų dydį iš nenustatytų šaltinių, keisis Pareiškėjai apskaičiuotų GPM delspinigių dydis. Kaip minėta, GPM delspinigiai Pareiškėjai apskaičiuoti taip pat ir nuo Pareiškėjos gautų individualios veiklos pajamų apskaičiuoto GPM.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 str. 4 dalies 2 ir 5 punktais, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Inspekcijos 2017-05-04 sprendimą Nr. 68-61 ir Pareiškėjos skundą perduoti centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito

teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius